

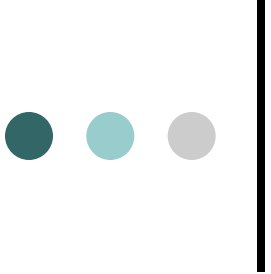

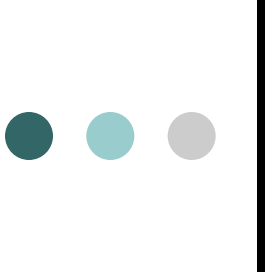
Η ΘΑΛΑΣΣΑ ΣΤΗ ΔΙΗΓΗΜΑΤΟΓΡΑΦΙΑ ΤΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΠΑΠΑΔΙΑΜΑΝΤΗ

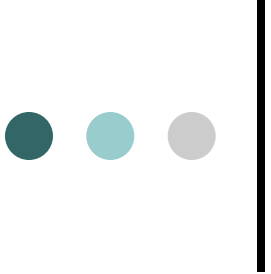
ΕΤΟΣ 2009 - 2010

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

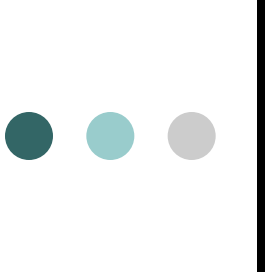
-
- Γεννήθηκε στη Σκιάθο το 1851
  - Συνδυασμός της ιδιότητας και του ονόματος του πατρός του
  - Πολύμηνη επίσκεψη στο Άγιον Όρος
  - Το 1874 γράφτηκε στη φιλοσοφική σχολή
  - Δεν πήρε ποτέ πτυχίο

-
- Έμαθε μόνος του Γαλλικά και Αγγλικά
  - Μελέτησε ξένη λογοτεχνία
  - Έζησε στην Αθήνα για μεγάλο χρονικό διάστημα
  - Εργάστηκε σε εφημερίδες
  - Δημοσίευε πολλά διηγήματά του
  - Ασχολήθηκε με μεταφράσεις έργων ξένης λογοτεχνίας

-
- Άνθρωπος σεμνός, μοναχικός, λιτός , εσωστρεφής
  - Πραγματικός κοσμοκαλόγερος
  - Πέθανε πάμπτωχος από πνευμονία στη Σκιάθο, στις 2 Ιανουαρίου 1911.

ΤΟ ΕΡΓΟ ΤΟΥ

-
- Ηθωγραφικό διήγημα
  - παρουσιάζει τη ζωή των απλοϊκών ανθρώπων της Σκιάθου

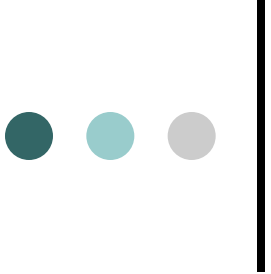
ΕΠΙΛΕΞΑΜΕ ΚΑΙ ΔΙΑΒΑΣΑΜΕ ΤΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ:

- Το μοιρολόγι της φώκιας
- Έρωσ – Ήρωσ
- Το άνθος του γιαλού
- Έρωτας στα χιόνια
- Όνειρο στο κύμα
- Το αγνάντεμα
- Στο Χριστό στο κάστρο
- Η φόνισσα

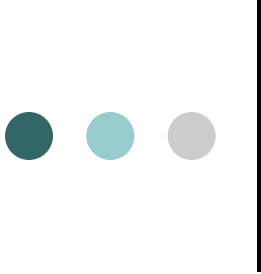

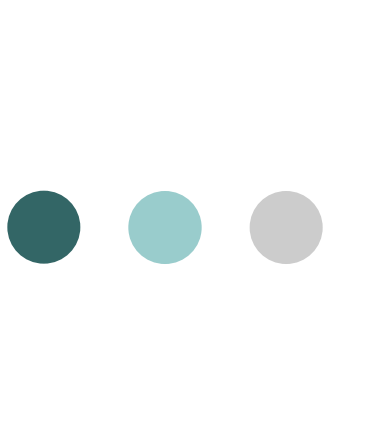
ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΑΜΕ
ΤΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ:

-
- Το μοιρολόγι της φώκιας
  - Έρως – Ήρως

  - Το άνθος του γιαλού
  - Έρωτας στα χιόνια

- Έλλη Ιατρού
- Κωνσταντίνα Τούντα, Έλλη Ιατρού
- Κορίνα Πρίφτη, Αγγελική Ζέκια
- Ασημίνα Κορεντζέλου, Μαρία Βίλα

-
- Όνειρο στο κύμα
  - Το αγνάντεμα
  - Στο Χριστό στο κάστρο
  - Η φόνισσα

- Μαρία Πρίφτη
- Σοφία Κολιαδήμα,
Χριστίνα Πόλύζου
- Ρώμα Μαρία,
Κορρέ Κερασία
- Δήμητρα
Χατζηνικολάου

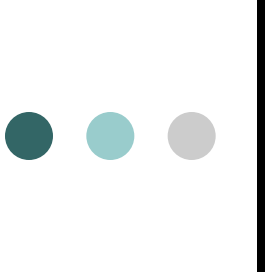

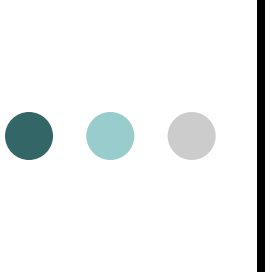
ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ
ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟΥ
ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΟΣ ΚΑΙ
ΕΡΓΟΥ ΤΟΥ Α.
ΠΑΠΑΔΙΑΜΑΝΤΗ :

Ρώμα Μαρία, Έλλη Ιατρού, Αντώνη
Κριστιάνα

Η θάλασσα στη
διηγηματογραφία του
Αλέξανδρου
Παπαδιαμάντη

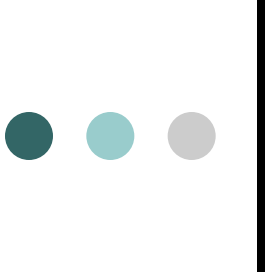
-
- κυρίαρχη θέση της θάλασσας στη ζωή των νησιωτών
  - πηγή ζωής για τους ψαράδες
  - πρόσφεραν την αγάπη και την ευγνωμοσύνη τους.
  - Καπεταναίοι Καραβοκύρηδες
  - έμπειροι ναυτικοί από το νησί
  - από μικροί ζούσαν κοντά στη θάλασσα

-
- Τα παιδιά κολυμπούσαν ή έπαιζαν
  - Οι έφηβοι ζούσαν εφηβικούς έρωτες
  - Πολλά μυστικά και μυστήρια σχετικά με την θάλασσα
  - Θαλασσινοί θρύλοι

Το κάστρο

-
- Χτίστηκε για προστασία της πόλης
  - Λειτουργήσε από τα μέσα του ΙΔ' αιώνα μέχρι την Απελευθέρωση το 1829
  - 12 διηγήματα αναφέρονται σε αυτό
  - Διηγήσεις γεροντότερων κατοίκων της νέας πόλης αναφέρονται σ' αυτό
  - Στα «Καστρινά» διηγήματα επικρατεί η αγιότητα, τιμιότητα, εργατικότητα καλοσύνη
  - Στα διηγήματα που αναφέρονται στον νέο οικισμό διακρίνουμε καταστάσεις απάνθρωπες και με έλλειμμα αξιών

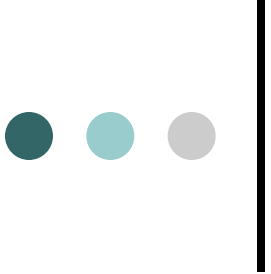
Από τα Καστρινά διηγήματα ξεχωρίσαμε:

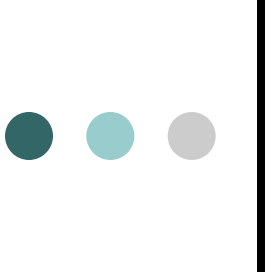
- Το αγνάντεμα
- Στο Χριστό στο Κάστρο

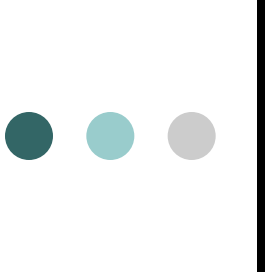
ΨΑΡΑΔΕΣ ΚΑΙ ΝΑΥΤΙΚΟΙ

-
- παρουσιάζεται η ζωή των ναυτικών
  - αράζουν τα πλοία τους στο λιμάνι το χειμώνα
  - ξεκουράζονται κοντά στις οικογένειες τους
  - εμπορικά ιστιοφόρα πλοία τους: σκούνες, βρατσέρες, βρίκια, γολέτες
  - γυναίκες, μάνες, αδελφές, κόρες των ναυτικών αγναντεύουν τα πλοία των δικών τους καθώς φεύγουν για τα μακρινά τους ταξίδια την Άνοιξη

-
- Στην Παναγία Κατευοδώτρα ανάβουν ευλαβικά το κεράκι τους
  - Παρακαλούν την Παναγία να προστατεύει τους ναυτικούς

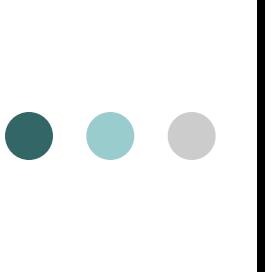
ΑΠΟ ΤΟ ΔΙΗΓΗΜΑ
«ΣΤΟ ΧΡΙΣΤΟ ΣΤΟ
ΚΑΣΤΡΟ»

-
- καπετάν Στεφανής ο Μπέρκας
  - Τολμηρός και έμπειρος ναυτικός
  - χωρίς δισταγμό συμπαραστέκεται στους συγχωριανούς που κινδυνεύουν
  - Ο παπα-Φραγκούλης σεβάσμιος ιερέας που οργανώνει την αποστολή της αλληλεγγύης
  - Στο διήγημα αυτό παρουσιάζεται χαρακτηριστικό δείγμα της Σκιαθίτικης διάλεκτου
  - Με παραστατικότητα παρουσιάζει το ήθος και την ιδιοσυγκρασία των νησιωτών.

ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ ΚΑΙ
ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΣΤΗ
ΘΑΛΑΣΣΑ

-
- Από το διήγημα «Έρως – Ήρως»
  - Από το διήγημα « Στο Χριστό στο Κάστρο»

Η ΓΛΩΣΣΑ ΤΩΝ ΝΑΥΤΙΚΩΝ

Από τα κείμενα : «Στο Χριστό στο
Κάστρο»

«Έρωσ – Ήρωσ»

«Το αγνάντεμα»

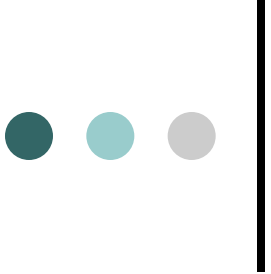
ΟΙ ΑΝΕΜΟΙ

- Γραίγος
- Λεβάντες
- Πουνέντες
- Μαΐστρος
- Τραμουντάνα
- Σιρόκος
- Όστρια
- Βορειοανατολικός
- Ισχυρός ανατολικός
- Δυτικός
- Βορειοδυτικός
- Βόρειος
- Νοτιοανατολικός
- Νότιος

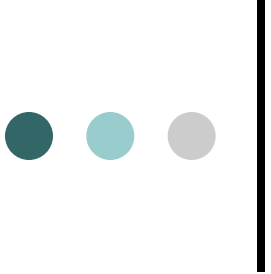
ΝΑΥΤΙΚΟΙ ΟΡΟΙ

- Να είστε αλέστα = να είστε έτοιμοι
- Ασένιο = έτοιμος
- Γκρίφια = αιχμηρές προεξοχές βράχων
- Διαναστάει η βάρκα = μπορεί να προσεγγίσει η βάρκα στην ακρογιαλιά
- Δούλευέ τα = τράβα γερά τα κουπιά
- Θαλασσώνω = μπαίνω στη θάλασσα ως τα γόνατα
- Κιαμέτ = μεγάλη τρικυμία
- Μπαρούμα = σχοινί της βάρκας
- Μπουντέρνω = κάμπτω το ακρωτήριο
- Ο κόρφος μπουκάρει = ο άνεμος του κόλπου δυναμώνει

-
- Τον εξούριασε = ο άνεμος παρέσυρε το πλοίο
  - Τα πινά = κεραίες τοποθετημένες καθέτως προς τους ιστούς
  - Σαγανίδι = ελαφρύς και αδύνατος άνεμος
  - Σοφράν (ιταλικό sopra vento) = ΒΑ σημείο εκτεθειμένο στον άνεμο
  - Σταβέτ (ιταλικό sotto vento) = ΝΔ σημείο προστατευμένο από τον άνεμο, υπήνεμο
  - Φρεσκάρει = ο άνεμος δυναμώνει
  - Πίρος της βάρκας = μικρή σφήνα η οποία κλείνει οπή στην καρίνα της βάρκας

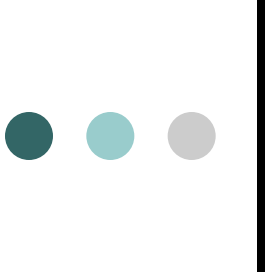
ΑΤΥΧΗΜΑΤΑ ΣΤΗ ΘΑΛΑΣΣΑ

-
- ΤΟ ΜΟΙΡΟΛΟΓΙ ΤΗΣ ΦΩΚΙΑΣ : Ο πνιγμός της Ακριβούλας
  - Η ΦΟΝΙΣΣΑ : Ο πνιγμός της φόνισσας

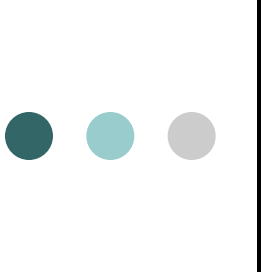
ΘΑΛΑΣΣΙΝΟΙ
ΘΡΥΛΟΙ

-
- Άνθος του Γιαλού: Ο θρύλος της Λουλούδως
  - Το αγνάντεμα: Ο θρύλος της Φλανδρώς

ΧΑΡΑΚΤΗΡΕΣ
ΝΗΣΙΩΤΩΝ

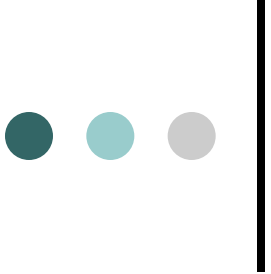
«Στο Χριστό στο Κάστρο» «Όνειρο στο κύμα»

- Βοσκοί, γεωργοί και ξυλοκόποι
- απλοϊκοί, αγνοί στην ψυχή
- βαθιά πίστη στο Θεό
- Ευσεβείς ιερείς
- ενδυναμώνουν την πίστη στο Θεό
- αλληλεγγύη

«Όνειρο στα χιόνια»

- Απόμαχοι ναυτικοί
- Αναζητούν στερνό καταφύγιο στο νησί
- Προσπαθούν να επουλώσουν τις πληγές της βασανισμένης τους ζωής

«Φόνισσα» «Έρως – Ήρως»

- Καραβομαραγκοί
- Γυναίκες
- βασανισμένες με πολυμελείς οικογένειες, καταπιεσμένες, ταλαιπωρημένες αλλά και δυνατές.
- Κορίτσια συνεσταλμένα, ευαίσθητα και υπάκουα
- Κουτσομπόλες γειτόνισσες

ΗΘΗ – ΕΘΙΜΑ – ΤΡΟΠΟΣ ΖΩΗΣ

Από το κείμενο: «Έρως – Ήρως»

- Τα έθιμα του γάμου και οι ευχές προς τους νεόνυμφους.
- Οι θαλάσσιες μεταφορές με βάρκες και η επικοινωνία με τις απέναντι ακτές του Παγασητικού.
- Τα παιχνίδια των παιδιών κοντά στη θάλασσα. Τα αγόρια από μικρά παίζουν με βάρκες και καΐκια και μαθαίνουν όλες τις μεθόδους ψαρέματος.

Από τα κείμενα:

● ● ● | «Το αγνάντεμα»

«Στο Χριστό στο Κάστρο»

- Οι λειτουργίες σε μακρινά ξωκλήσια.
Τα τάματα των πιστών.
- Τα «βλογούδια», δηλαδή η προσφορά άρτων σφραγισμένων με σταυρό στις οικογένειες των ιερέων κατά τη διάρκεια του Σαρανταημέρου.

Από το κείμενο: «Έρωτας στα χιόνια»

- Το άλεσμα των σιτηρών σε Χειρόμυλους.
- Οι ερωτευμένοι εκφράζουν τα αισθήματά τους προς την αγαπημένη τους με τραγουδάκια

Από το κείμενο: «Όνειρο στο κύμα»

- Οι βοσκοί παίζουν σουραύλι καθώς βόσκουν τα πρόβατά τους.
- Τα «φιλέματα». Η Μοσχούλα φιλεύει το βοσκόπουλο πετιμέζι για να τον ευχαριστήσει όταν εκείνος της παίζει έναν ωραίο σκοπό με το σουραύλι του.

ΔΡΑΜΑΤΟΠΟΙΗΣΑΜΕ
ΤΟ ΔΙΗΓΗΜΑ: «ΈΡΩΣ
– ΉΡΩΣ»

Η ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΜΑΣ ΟΜΑΔΑ:

- ΓΙΩΡΓΗΣ ΜΠΟΥΡΜΠΑΣ : ΖΕΡΒΟΥΔΑΚΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ
- ΣΙΓΟΥΡΑΝΤΖΑΣ : ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΣ
- ΑΡΧΟΝΤΟΥΛΑ : ΜΩΡΑΙΤΗ ΦΛΩΡΑ
- ΓΡΑΙΑ ΜΠΟΥΡΜΠΑΙΝΑ : ΚΥΡΙΑΚΟΠΟΥΛΟΥ ΓΕΩΡΓΙΑ
- ΓΡΑΙΑ ΜΑΡΟΥΔΙΤΣΑ : ΠΡΙΦΤΗ ΜΑΡΙΑ
- ΑΝΤΩΝΗ ΚΡΙΣΤΙΑΝΑ
- ΓΕΙΤΟΝΙΣΣΑ : ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ ΠΟΛΥΤΙΜΗ
- ΓΑΜΠΡΟΣ : ΑΛΛΑΓΙΑΝΝΗΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ
- ΦΙΛΟΣ ΓΙΩΡΓΗ : ΛΙΟΥΜΗΣ ΜΙΧΑΗΛ
- ΦΙΛΕΝΑΔΕΣ ΤΗΣ
- ΑΡΧΟΝΤΟΥΛΑΣ : ΖΕΚΙΑ ΑΓΓΕΛΙΚΗ
- ΠΟΛΥΖΟΥ ΧΡΙΣΤΙΝΑ
- ΠΡΙΦΤΗ ΚΟΡΙΝΑ
- ΚΟΡΡΕ ΚΕΡΑΣΙΑ
- ΡΩΜΑ ΜΑΡΙΑ
- ΚΟΛΙΑΔΗΜΑ ΣΟΦΙΑ
- ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ ΠΟΛΥΤΙΜΗ
- ΑΦΗΓΗΤΡΙΕΣ : ΙΑΤΡΟΥ ΕΛΛΗ
- ΚΟΡΡΕ ΚΕΡΑΣΙΑ

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΠΟΥ ΑΠΕΥΘΥΝΑΜΕ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΣΥΓΧΡΟΝΟΥΣ ΣΚΙΑΘΙΤΕΣ

Α. ΠΑΠΑΔΙΑΜΑΝΤΗΣ ΚΑΙ ΣΚΙΑΘΟΣ

- Διαβάζουν οι σύγχρονοι Σκιαθίτες και κυρίως οι νέοι τα έργα του Παπαδιαμάντη ;
- Μπορούμε να βρούμε σήμερα στη Σκιάθο τα Τοπωνύμια που συναντήσαμε στα διηγήματα ;
- Τα πρόσωπα των διηγημάτων καθώς και τα ονόματα είναι πραγματικά ή φανταστικά ;
- Υπάρχουν σήμερα παραδοσιακά επαγγέλματα όπως ψαράς, βοσκός, ξυλοκόπος, μυλωνάς, караβομαραγκός ;
- Τηρούνται ακόμα τα ήθη και έθιμα που γνωρίσαμε στα κείμενα του Παπαδιαμάντη ;
- Γνώρισαν κάποιοι πρόγονοί σας τον Παπαδιαμάντη ;
- Υπάρχουν πληροφορίες για τη ζωή του στη Σκιάθο ;
- Σε ποιο ναό εκκλησιαζόταν ;
- Σε ποιο καπηλειό σύχναζε ;
- Με ποιους συναναστρεφόταν ;

Β. Η ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΣΚΙΑΘΟΣ

- Ποιες είναι οι πηγές εισοδήματος στη σύγχρονη Σκιάθο ;
- Υπάρχει τουρισμός (εξωτερικός – εσωτερικός) ; Ποιος υπερισχύει
- Προστατεύονται τα δάση της Σκιάθου ; Με ποιους τρόπους ;
- Υπάρχουν προβλήματα ρύπανσης των ακτών ή των εδαφών της Σκιάθου ;
- Πώς διαχειρίζεστε τα απορρίμματα ;
- Υπάρχει βιολογικός καθαρισμός των λυμάτων ;
- Γίνεται ανακύκλωση ;

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΙΣΤΟΡΙΚΩΝ – ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΚΑΙ ΞΕΝΑΓΗΣΗ ΣΤΗ ΣΚΙΑΘΟ

- ΠΡΙΦΤΗ ΜΑΡΙΑ
- ΠΟΛΥΖΟΥ ΧΡΙΣΤΙΝΑ
- ΧΑΤΖΗΝΙΚΟΛΑΟΥ ΔΗΜΗΤΡΑ
- ΤΟΥΝΤΑ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ
- ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ
- ΔΑΡΖΕΝΤΑ ΜΑΡΙΑ

ΥΠΕΥΘΥΝΟΙ ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

- ΜΑΡΤΙΝΟΥ ΑΝΝΑ
- ΚΙΤΣΙΟΥ ΔΗΜΗΤΡΑ
- ΚΕΡΑΜΑΡΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

Ομάδα δημιουργίας παρουσίασης:

Κολιαδήμα Σοφία
Πολύζου Χριστίνα

Ευχαριστούμε για
την προσοχή σας!

ΤΕΛΟΣ